

Varietats de colza erúcica d'hivern i primavera

ag. 28, 2025 |

La major part de la colza cultivada actualment és del tipus 00, que es caracteritza pel seu baix contingut en glucosinolats i àcid erúic, per tal que es pugui destinar a l'alimentació. Tot i això, el cultiu de colza erúcica (HEAR), per obtenir un oli amb un alt contingut en àcid erúic, amb destí a la indústria, pot ésser una oportunitat pels productors. Entre el material de colza erúcica hi ha material hivernal (REACTIV, RHAMES, RHODES, ROLLER, ROSETTA, entre altres) i de primavera (REPLAY). Aquests mostren un potencial productiu similar a les colzes convencionals. Entre les més productives, dintre les d'hivern, es poden destacar REACTIV, ROLLER i RHODES. Normalment presenten un contingut en oli molt alt, superior als híbrids d'hivern 00.

Durant la campanya 2024-25 s'han portat a terme diversos assajos específics avaluar l'adaptació de les varietats de colza erúcica d'hivern i primavera a les principals zones productores catalanes.

S'han avaluat sis varietats erúciques d'hivern als secans frescs (Olius), als regadius de Lleida (Sucs), a l'interior (Vilobí d'Onyar) i al litoral de Girona (la Tallada d'Empordà) (Figura 1). També s'ha avaluat una varietat erúcica de tipus primavera a la Tallada d'Empordà i a Sucs:

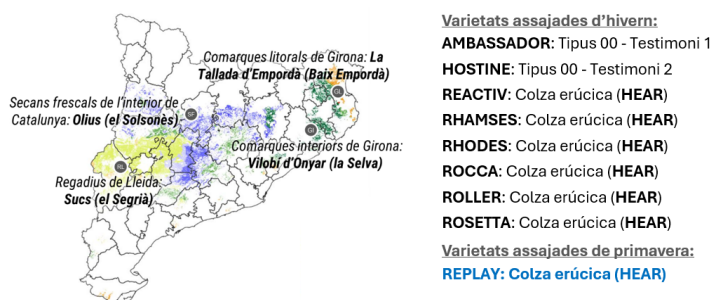

Figura 1. Distribució dels assajos de colza HEAR realitzats la campanya 2024-25 a Catalunya i relació de les varietats assajades.

A continuació es mostren els resultats obtinguts.

Colza erúcica d'hivern

LA TALLADA D'EMPORDÀ (el Baix Empordà)

El rendiment mitjà de l'assaig ha estat de 3217 kg/ha. No s'han observat diferències significatives de producció entre els híbrids avaluats; si bé, el resultats suggereixen una major productivitat d'algunes de les colzes erúciques (Taula 1).

VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	Separació de mitjanes Test Edwards & Berry (α=0,05)
ROSETTA	3801	137,2	a
RHODES	3668	132,4	a
REACTIV	3595	129,7	a
ROLLER	3275	118,2	a
RHAMSES	3049	110,0	a
HOSTINE (T)	2913	105,1	a
ROCCA	2804	101,2	a
AMBASSADOR (T)	2630	94,9	a
Mitjana de l'assaig	3217 kg/ha 9% humitat		
Índex 100	2772 kg/ha 9% humitat		
Coefficient de variació	13,15%		
Significació de les varietats	p-valor = 0,1716		
Significació dels blocs	p-valor = 0,1176		

Observació: En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 1. Resultats productius de les varietats assajades a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà) la campanya 2024-25.

La data mitjana d'inici de la floració ha estat el 29 de març, amb una duració mitjana de 32 dies (Taula 2). RHAMSES ha estat la colza que ha mostrat una major altura de la planta. El contingut mitjà en greix de totes les varietats ha estat del 48,7%. Excepte la varietat ROSETTA, totes les colzes erúciques han mostrat un contingut en greix superior al de les varietats testimoni.

VARIETAT	FLORACIÓ			ALTURA PLANTA (cm)	HUMITAT GRA (%)	CONTINGUT GREIX (%)	PES 1000 GRANS (g)
	Inici	Finalització	Duració (dies)				
AMBASSADOR (T)	31 de març	1 de maig	31	148	7,4	46,2	4,2 ab
HOSTINE (T)	26 de març	1 de maig	36	161	7,1	48,8	4,2 ab
REACTIV	28 de març	29 d'abril	32	163	7,1	49,1	3,8 ab
RHAMSES	29 de març	30 d'abril	33	172	6,7	49,6	3,9 ab
RHODES	29 de març	29 d'abril	32	156	6,6	49,3	3,5 b
ROCCA	31 de març	28 d'abril	29	166	7,0	49,2	4,0 ab
ROLLER	30 de març	29 d'abril	30	160	7,0	49,2	4,3 a
ROSETTA	26 de març	30 d'abril	35	157	7,4	48,0	3,8 ab
Mitjana	29 de març	29 d'abril	32	160	7,0	48,7	3,9
Significació varietats	p-valor = 0,1273 p-valor = 0,2047 p-valor = 0,6218 p-valor = 0,0119 p-valor = 0,0391						

Observacions: Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry (α=0,05). En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 2. Paràmetres agronòmics avaluats en les varietats assajades a la Tallada d’Empordà (el Baix Empordà) la campanya 2024-25.

SUCS (el Segrià)

El rendiment mitjà de l’assaig ha estat de 6281 kg/ha al 9% d’humitat (Taula 3). No s’han observat diferències significatives entre les varietats avaluades. Tot i això ,les que han mostrat unes produccions més elevades, per sobre el testimoni HOSTINE, han estat REACTIV i ROLLER.

VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	Separació de mitjanes Test Edwards & Berry ($\alpha=0,05$)
REACTIV	6594	106,5	a
ROLLER	6558	105,9	a
HOSTINE (T)	6433	103,9	a
RHODES	6250	101,0	a
ROCCA	6236	100,7	a
RHAMSES	6191	100,0	a
ROSETTA	6043	97,6	a
AMBASSADOR (T)	5946	96,1	a
Mitjana de l’assaig	6281 kg/ha 9% humitat		
Índex 100	6190 kg/ha 9% humitat		
Coeficient de variació	10,46%		
Significació de les varietats	$p\text{-valor} = 0,8245$		
Significació dels blocs	$p\text{-valor} = 0,0204$		

Observació: En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 3 . Resultats productius de les varietats assajades a Sucs (el Segrià) la campanya 2024-25.

Els híbrids més precoços a floració han estat **ROSETTA** i **HOSTINE** (Taula 4). **RHODES** ha presentat el valor més baix de la humitat del gra en el moment de la collita. Han destacat, amb els continguts en greix més elevats, **ROLLER**, **ROSETTA** i **RHODES**; mentre que, **AMBASSADOR**, ha mostrat el valor més baix.

VARIETAT	FLORACIÓ			ALTURA PLANTA (cm)	HUMITAT GRA (%)	CONTINGUT GREIX (%)	PES 1000 GRANS (g)
	Inici	Finalització	Duració (dies)				
AMBASSADOR (T)	29 març	20 abril	23 bc	203	7,2 a	51,2 b	4,8 a
HOSTINE (T)	23 març	17 abril	26 ab	203	7,1 a	52,2 ab	4,3 ab
REACTIV	28 març	20 abril	23 bc	203	7,2 a	57,4 ab	3,9 b
RHAMSES	26 març	19 abril	24 abc	205	7,2 a	54,7 ab	4,0 ab
RHODES	25 març	18 abril	23 abc	208	6,8 b	57,7 a	3,8 b
ROCCA	29 març	19 abril	21 c	210	7,2 a	56,0 ab	4,1 ab
ROLLER	29 març	20 abril	23 bc	218	7,2 a	58,2 a	4,3 ab
ROSETTA	22 març	18 abril	28 a	205	7,1 a	58,1 a	3,8 b
Mitjana	26 març	19 abril	24	207	7,1	55,7	4,1
Significació varietats	p-valor = 0,0077 p-valor = 0,6977 p-valor < 0,0001 p-valor = 0,0119 p-valor = 0,0261						

Observacions: Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry ($\alpha=0,05$). En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 4. Paràmetres agronòmics avaluats en les varietats assajades a Sucs (el Segrià) la campanya 2024-25.

OLIUS (el Solsonès)

Els resultats de l'assaig s'han de considerar únicament orientatius degut als problemes d'embassament que s'han observat en algunes parcel·les. El rendiment mitjà ha estat baix (2777 kg/ha 9% humitat). No s'han observat diferències significatives de producció entre varietats (Taula 5).

VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	Separació de mitjanes Test Edwards & Berry ($\alpha=0,05$)
ROLLER	3129	122,0	a
RHAMSES	3041	118,6	a
RHODES	3022	117,8	a
REACTIV	2881	112,3	a
AMBASSADOR (T)	2782	108,5	a
ROSETTA	2545	99,2	a
ROCCA	2468	96,2	a
HOSTINE (T)	2347	91,5	a
Mitjana de l'assaig	2777 kg/ha 9% humitat		
Índex 100	2565 kg/ha 9% humitat		
Coeficient de variació	22,31%		
Significació de les varietats	p-valor = 0,7406		
Significació dels blocs	p-valor = 0,9529		

Observació: En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 5. Resultats productius de les varietats assajades a Olius (el Solsonès) la campanya 2024-25.

Les varietats més precoces a floració han estat HOSTINE i ROSETTA (Taula 6). Els continguts més elevats en greix s'han obtingut en les varietats erúciques, principalment RHODES, ROLLER, ROCCA i ROSETTA.

VARIETATS	FLORACIÓ			ALTURA PLANTA (cm)	HUMITAT GRA (%)	PES 1000 GRANS (g)	CONTINGUT GREIX (%)
	Inici	Finalització	Duració (dies)				
AMBASSADOR (T)	5 abril	30 abril	25 bcd	140	7,5	3,7	51,3 c
HOSTINE (T)	30 març	1 maig	32 a	150	7,6	3,9	51,8 bc
REACTIV	5 abril	29 abril	24 cd	160	7,9	4,2	55,9 abc
RHAMSES	4 abril	29 abril	25 bcd	160	7,5	4,0	57,4 abc
RHODES	2 abril	29 abril	27 abc	155	7,6	4,0	59,5 a
ROCCA	8 abril	29 abril	21 d	155	7,6	4,1	57,9 ab
ROLLER	6 abril	30 abril	24 cd	150	7,4	3,6	58,2 ab
ROSETTA	31 març	29 abril	29 ab	145	7,6	3,7	57,7 abc
Mitjana	3 abril	29 abril	26	152	7,6	3,9	56,2
Significació varietats	p-valor = 0,0028			p-valor = 0,8835		p-valor = 0,5841	p-valor = 0,0103

Observacions: Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry ($\alpha=0,05$). En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 6. Paràmetres agronòmics avaluats en les varietats assajades a Olius (el Solsonès) la campanya 2024-25.

VILOBÍ D'ONYAR (la Selva)

El rendiment mitjà de l'assaig ha estat de 5332 kg/ha 9% humitat (Taula 7). No s'han observat diferències significatives entre les varietats assajades. Tot i això, es pot mencionar el bon comportament de la varietat erúcica ROLLER, similar al testimoni HOSTINE.

VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	Separació de mitjanes Test Edwards & Berry ($\alpha=0,05$)
HOSTINE (T)	5702	111,0	a
ROLLER	5687	110,7	a
REACTIV	5583	108,7	a
ROSETTA	5581	108,6	a
RHAMSES	5394	105,0	a
RHODES	5346	104,1	a
ROCCA	4798	93,4	a
AMBASSADOR (T)	4572	89,0	a
Mitjana de l'assaig	5332 kg/ha 9% humitat		
Índex 100	5137 kg/ha 9% humitat		
Coeficient de variació	14,72%		
Significació de les varietats	p-valor = 0,5475		
Significació dels blocs	p-valor = 0,0181		

Observació: En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 7. Resultats productius de les varietats assajades a Vilobí d'Onyar (la Selva) la campanya 2024-25.

La data mitjana d'inici de la floració ha estat el 30 de març (Taula 8). La més precoç ha estat HOSTINE; mentre que, la més tardana AMBASSADOR. El contingut en greix i el pes del gra no ha variat significativament entre els híbrids avaluats.

VARIETAT	FLORACIÓ			ALTURA PLANTA (cm)	HUMITAT GRA (%)	CONTINGUT GREIX (%)	PES 1000 GRANS (g)
	Inici	Finalització	Duració (dies)				
AMBASSADOR (T)	1 d'abril	30 d'abril	28 c	190	6,4 abc	49,7	4,8
HOSTINE (T)	28 de març	30 d'abril	34 a	180	6,5 ab	49,3	5,0
REACTIV	30 de març	1 de maig	32 ab	175	6,8 a	49,4	4,5
RHAMSES	30 de març	30 d'abril	31 bc	190	6,3 bc	50,3	4,6
RHODES	29 de març	28 d'abril	30 bc	181	6,2 bc	49,9	4,8
ROCCA	31 de març	30 d'abril	29 bc	180	6,3 bc	49,9	4,6
ROLLER	31 de març	29 d'abril	29 bc	209	6,3 bc	49,5	5,5
ROSETTA	30 de març	29 d'abril	30 bc	170	6,1 c	49,8	4,8
Mitjana	30 de març	29 d'abril	30	184	6,4	49,8	4,8
Significació varietats	p-valor = 0,0003 p-valor = 0,0538 p-valor = 0,0009 p-valor = 0,7990 p-valor = 0,3298						

Observacions: Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry ($\alpha=0,05$). En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 8. Paràmetres agronòmics avaluats en les varietats assajades a Vilobí d'Onyar (la Selva) la campanya 2024-25.

Colza erúcica de primavera

LA TALLADA D'EMPORDÀ

A l'assaig de la Tallada d'Empordà s'han inclòs dues varietats testimoni de cicle de primavera, INV110 CL i SAOKER CL (Taula 9). El rendiment mitjà de l'assaig ha estat de 3331 kg/ha. No s'han observat diferències significatives de producció entre varietats; tot i això, els valors més alts els ha mostrat INV110 CL.

VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	Separació de mitjanes Test Edwards & Berry ($\alpha=0,05$)
INV110 CL (T)	3951	116,1	a
AMBASSADOR (T)	3764	110,6	a
HOSTINE (T)	3263	95,9	a
REPLAY	3046	89,5	a
SAOKER CL (T)	2633	77,4	a
Mitjana de l'assaig	3331 kg/ha 9% humitat		
Índex 100	3514 kg/ha 9% humitat		
Coeficient de variació	16,60%		
Significació de les varietats	p-valor = 0,2780		
Significació dels blocs	p-valor = 0,1034		

Observació: En blau s'indiquen les varietats de colza convencional de primavera i en verd de colza erúcica de primavera

Taula 9. Resultats productius de les varietats assajades a la Tallada d'Empordà (el Baix Empordà) la campanya 2024-25.

Les varietats convencionals d'hivern han estat les més tardanes a floració (Taula 10). També han estat les que han mostrat una major altura de la planta. Els híbrids de primavera s'han pogut recol·lectar entre 10 i 15 dies abans. El contingut en greix del gra mitjà de l'assaig ha estat del 48,2%, havent-se observat el valor més elevat en la colza erúcica REPLAY.

VARIETAT	FLORACIÓ			ALTURA PLANTA (cm)	HUMITAT GRA (%)	CONTINGUT GREIX (%)	PES 1000 GRANS (g)
	Inici	Finalització	Duració (dies)				
AMBASSADOR (T)	7 d'abril	3 de maig	26 c	149 ab	6,9	46,7	4,3
HOSTINE (T)	5 d'abril	3 de maig	28 bc	158 a	7,3	46,8	4,0
INV110 CL (T)	17 de març	21 d'abril	35 a	134 ab	6,4	48,3	3,9
REPLAY	21 de març	21 d'abril	31 ab	132 b	6,7	50,1	4,5
SAOKER CL (T)	23 de març	21 d'abril	30 bc	138 ab	6,4	49,0	4,3
Mitjana	27 de març	26 d'abril	30	142	6,8	48,2	4,2
Significació varietats	p-valor = 0,0070			p-valor = 0,0356	p-valor = 0,2637	p-valor = 0,1922	p-valor = 0,2087

Observacions: Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry (α=0,05). En blau s'indiquen les varietats de colza convencional de primavera i en verd de colza erúcica de primavera

Taula 10. Paràmetres agronòmics avaluats en les varietats assajades a la Tallada d’Empordà (el Baix Empordà) la campanya 2024-25.

SUCS (el Segrià)

El rendiment mitjà de l'assaig ha estat de 5668 kg/ha (Taula 11). No s'han observat diferències significatives entre les varietats avaluades.

VARIETAT	PRODUCCIÓ (kg/ha 9% humitat)	ÍNDEX PRODUCTIU (%)	Separació de mitjanes Test Edwards & Berry (α=0,05)
AMBASSADOR (T)	5880	103,8	a
REPLAY	5677	100,2	a
HOSTINE (T)	5446	96,2	a
Mitjana de l'assaig	5668 kg/ha 9% humitat		
Índex 100	5663 kg/ha 9% humitat		
Coefficient de variació	9,61%		
Significació de les varietats	p-valor = 0,5616		
Significació dels blocs	p-valor = 0,6764		

Observació: En verd s'indica la varietat de colza erúcica de primavera

Taula 11. Resultats productius de les varietats assajades a Sucs (el Segrià) la campanya 2024-25.

L'híbrid de cicle més curt ha estat REPLAY, amb la data d'inici d la floració més precoç i la humitat del gra més baixa (Taula 12). Les dades suggereixen que ha estat també la que ha

mostrat un major contingut en proteïna.

VARIETAT	FLORACIÓ			ALTURA PLANTA (cm)	HUMITAT GRA (%)	CONTINGUT GREIX (%)	PES 1000 GRANS (g)
	Inici	Finalització	Duració (dies)				
AMBASSADOR (T)	9-abr	3-maig	24	185	8,5	47,7	5,1
HOSTINE (T)	8-abr	2-maig	25	203	8,6	48,6	4,9
REPLAY	30-març	25-abr	26	180	7,6	50,4	5,2
Mitjana	5-abr	30-abr	25	189	8,2	48,9	5,1
Significació varietats			p-valor = 0,0714 p-valor = 0,0946 p-valor = 0,0773 p-valor = 0,1580 p-valor = 0,2933				

Observacions: Les separacions de mitjanes s'han realitzat amb el test d'Edwards & Berry (a=0,05). En verd s'indica la varietat de colza erúcica de primavera

Taula 12. Paràmetres agronòmics avaluats en les varietats assajades a Sucs (el Segrià) la campanya 2024-25.

Resultats conjunts de les varietats d'hivern

Malgrat no observar diferències significatives en producció en cap dels assajos realitzats, en general s’observen uns rendiments més elevats en les varietats erúciques **REACTIV** i **ROLLER**, amb un índex productiu mitjà del 114%, per sobre dels testimonis (Taula 13).

VARIETAT	ÍNDEX PRODUCTIU (%)				MITJANA
	La Tallada d'Empordà	Vilobí d'Onyar	Olius	Sucs	
REACTIV	129,7	108,7	112,3	106,5	114,3
ROLLER	118,2	110,7	122,0	105,9	114,2
RHODES	132,4	104,1	117,8	101,0	113,8
ROSETTA	137,2	108,6	99,2	97,6	110,6
RHAMSES	110,0	105,0	118,6	100,0	108,4
HOSTINE (T)	105,1	111,0	91,5	103,9	102,9
ROCCA	101,2	93,4	96,2	100,7	97,9
AMBASSADOR (T)	94,9	89,0	108,5	96,1	97,1
Mitjana	116,1	103,8	108,3	101,5	107,4

Observació: En verd s'indiquen les varietats de colza erúcica

Taula 13. Resultats productius de les varietats assajades a les diferents localitats la campanya 2024-25

A la Taula 14 es mostra un resum de les característiques de les varietats erúciques i convencionals assajades. Les varietats erúciques ROSETTA i RHODES juntament amb el testimoni HOSTINE han estat els híbrids que en pràcticament tots els assajos han iniciat abans la floració. El contingut en greix de les varietats erúciques hivernals mostra més diferències

entre localitats, tot i que en general s’observen continguts superiors als dels testimonis.

VARIETAT	PAIS REGISTRE	ANY REGISTRE	EMPRESA COMERCIALIZADORA	TIPUS VARIETAL	SENSIBILITAT INICIACIO PRECOÇ DE LES TIGES	PRECOCTAT A FLORACIO	ALTURA	RESISTENCIA AJAGUT	CONTINGUT EN OLI	PES DEL GRA
AMBASSADOR	França	2019	LG SEEDS	Híbrid convencional	Mijana	Mijana a Tardana	Mijana	Mijana	Mijà a Alt	Mijà a Alt
HOSTINE	França	2020	KWS	Híbrid convencional	Mijana a Alta	Precoç	Mijana	Mijana	Alt	Mijà a Alt
RAMSES	Itàlia	2014	IDGRAIN	Híbrid erúcic		Mijana	Mijana a Alta	Mijana	Alt a Molt alt	Baix a Mitjà
REACTIV	Itàlia	2024	IDGRAIN	Híbrid erúcic		Mijana	Mijana	Baixa a Mitjana	Alt a Molt alt	Baix a Mitjà
RHODES	Itàlia	2020	IDGRAIN	Híbrid erúcic		Precoç a Mitjana	Mijana	Mijana	Alt a Molt alt	Baix a Mitjà
ROCCA	Itàlia	2014	IDGRAIN	Híbrid erúcic		Mijana a Tardana	Mijana a Alta	Mijana	Alt a Molt alt	Mitjà
ROLLER	Itàlia	2022	IDGRAIN	Híbrid erúcic		Mijana a Tardana	Baixa a Mitjana		Alt a Molt alt	Alt
ROSETTA	Itàlia	2017	IDGRAIN	Híbrid erúcic		Precoç	Mijana	Mijana	Alt a Molt alt	Baix a Mitjà

Observació: Les classificacions en cursiva cal considerar-les com a provisionals. En verd varietats erúciques (HEAR).

Taula 14. Taula de característiques de les varietats erúciques i convencionals avaluades en els assaigs realitzats la campanya 2024-25.

AGRAIMENTS: Introducció i promoció de la producció de colza alt oleic i erúcica (HOLL-HEAR) (Grup operatiu de l’Associació Europea per a la Innovació en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles (AEI-Agri), en el marc del Pla estratègic de la PAC 2023-2027).

AUTORS

JOAN SERRA
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

ROSER SAYERAS
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

MARIA BOIX
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

TERESA FONT
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

JOSEP ANTON BETBESÉ
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

JOAN FAÑÉ
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles

AINA PERICH
IRTA – Programa de Cultius Extensius Sostenibles